

Motion till riksdagen 2020/21:2644

av **John Weinerhall (M)**

Ett riskreduktionsperspektiv i tobaksskattelagstiftningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa en samlad riskreduktionskategori i punktskattelagstiftningen för tobaksprodukter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige avlider fler än 10 000 människor i förtida ålder varje år. Ohälsosamma levnadsvanor eller livsstilar leder till hjärt-kärlsjukdomar, diabetes, cancer eller kronisk lungsjukdom och drabbar lika många individer per år. De främsta riskfaktorerna är tobaksrökning, för hög alkoholkonsumtion, brist på fysisk aktivitet, ohälsosamma matvanor och sömnstörningar. Utmaningen är att få människor själva att inse betydelsen av hälsosamma levnadsvanor medan de ännu är friska.

Det råder i dag bred enighet i riksdagen om att en utvecklad folkhälsopolitik måste utgå från ett gemensamt ansvar som delats av olika samhällsaktörer. Näringslivets erfarenhet, kunskap och engagemang inom folkhälsoområdet är en viktig förutsättning för att få till stånd den rörelse, utveckling och förankring av livsstilsfrågor med koppling till förbättrad hälsa, som krävs för att främja folkhälsan i sin helhet.

Politiken kan bidra till att tillverkningsindustrin ökar sitt engagemang i riktning mot produkter och sortiment som i högre grad motsvarar en hållbar samhällsutveckling, hälsosamma livsmedel eller förebyggande hälsovård. Att främja riskreducerande produkter är således ett viktigt steg som tyvärr hittills har underskattats i det strategiska arbetet mot ett Sverige där färre människor drabbas av tobaksrelaterade sjukdomar. Det är stor skillnad i hälsopåverkan mellan tobaksprodukter som förbränns och inhaleras jämfört med exempelvis snus och produkter som hettas upp eller förångas.

Förebyggande av ohälsa hos individer är givetvis önskvärt ur flera aspekter och samtidigt komplicerat att åstadkomma endast med hjälp av en politisk strategi. Lagstift-

ning och skatter utgör kompletterande redskap. Det vore därför önskvärt att det inom punktskattelagstiftningen för tobaksprodukter skapas en egen kategori för den nya sort av riskreducerande och rökfria produkter som nyligen har introducerats på den svenska marknaden, i syfte att ge politiken ett tydligare redskap för att behandla tobaksprodukter efter hälsopåverkan och samtidigt skapa förutsättningar för att ge industrin incitament att själva bidra till omställningen.

John Weinerhall (M)